

BDP

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 55
Tarih: 18-01-2010

12050

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayip ERDOĞAN tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Selahattin DEMİRTAŞ
Diyarbakır Milletvekili

AKP Hükümeti'nin Türkiye'de demokratik standartların yükseldiği yönündeki açıklama ve iddiaları karşısında ne yazık ki demokrasiyle ve hukukun üstünlüğü ilkeleriyle çelişen bir çok uygulama bugün halen etkili bir şekilde varlığını sürdürmektedir. Bunlardan biri de demokratik hukuk devletlerinde yeri olmaması gereken ve halen yürürlükte olan **EMASYA** adı verilen protokoldür. **Emniyet Asayiş Yardımlaşma (EMASYA) Müşterek Protokolü** 7 Temmuz 1997'de Genelkurmay'la dönemin İçişleri Bakanlığı arasında imzalandı. 27 maddeden oluştuğu belirtilen bu protokol, toplumsal olaylara ordunun el koymasının yolunu açan bir protokoldür. Genelkurmay Başkanlığı'nca Jandarma Genel Komutanlığı dahil ilgili Türk Silahlı Kuvvetleri birimlerine ve İçişleri Bakanlığı'nca 81 ilin Valiliğine ve ilgili birimlere gönderilmiştir. En son 6 Temmuz 2005 tarihinde Genelkurmay Başkanlığı tarafından EMASYA direktifi hazırlanarak ilgili kurumlara ve güvenlik birimlerine gönderilmiştir. Bu düzenlemelerde, valilerin toplumsal olaylara müdahale sırasında askeri birlik taleplerini EMASYA Bölge veya Tali Bölge Komutanlıklarına iletmeleri gerektiği öngörülmektedir.

Bu düzenlemeyle; toplumsal olaylara müdahalede destek görevi alacak kurum-kuruluşların il valileri veya görevlendirildiyse koordinatör vali tarafından, ilgili **EMASYA Bölge/Tali Komutanlıkları** ile koordine edilerek belirlenmesi, ilgili mülki amir tarafından görevlendirilen Polis Özel Harekât Timlerinin, iç güvenlik harekâtı süresince EMASYA Bölge ve Tali Bölge Komutanlıklarının Harekât Kontrolüne sokulması, geçici köy korucularının, bölgedeki ilgili Jandarma komutanlığının emir-

komutasında olarak, EMASYA Komutanlıklarının harekât kontrolünde görev yapması öngörülmektedir.

AB sürecine Ulusal Programa, Katılım Ortaklığı Belgesine ve tüm İlerleme Raporlarına rağmen halen yürürlükte olan bu protokol özellikle Bölge'de açık bir savaş hali uygulamasını yansıtmaktadır. Yurttaşlarımızın demokratik tepkilerini dile getirdiği toplumsal gösterilerin bastırılmasında bu protokol etkin bir şekilde uygulanmaktadır.

Çok açıktır ki; EMASYA Protokolüyle, güvenlik bürokrasisinin sivil mekanizmalar üzerindeki etkinliği ve ağırlığı arttırılmaktadır. Demokratik bir hukuk devletinde güvenlik kurumlarının görevleri yasalarla belirlenmiştir. Bunun dışındaki protokol veya anlaşmalar, hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- EMASYA Protokolü hangi amaçla hazırlanmıştır? Kapsamında neler yer almaktadır?
- 2- Başbakanlığa bağlı olan Genelkurmay Başkanlığı'nın, Hükümete bağlı İçişleri Bakanlığı'yla askeri güvenlik alanında protokol imzalamasının hukuki-yasal dayanakları nelerdir? Bu konuda Bakanlar Kurulu kararı bulunmakta mıdır?
- 3- EMASYA Protokolü kapsamında kaç ilde EMASYA Bölge ve Tali Komutanlıkları oluşturulmuştur?
- 4-Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi dışındaki diğer bölgelerde de EMASYA Komutanlıkları var mıdır?
- 5- Bu komutanlıkların görevi nedir? EMASYA Komutanlıkları Genelkurmay'ın hangi komuta kademesine bağlı olarak çalışmaktadır?
- 6- EMASYA Protokolü imzalandığı günden buyana kaç toplumsal olaya müdahale edilmiştir? Ölümle sonuçlanan toplumsal olaylara müdahaleler EMASYA Protokolü kapsamındadır mıdır?
- 7- Bu protokol 2005 yılında güncelleştirilmiş midir?
- 8- Olağanüstü Hal uygulamasının kalkmasıyla birlikte bu protokole halen niçin ihtiyaç duyulmaktadır?
- 9- EMASYA yapılanmasının demokratik hukuk devletlerinde yeri var mıdır?
- 10- Bu protokolü iptal etmeyi düşünüyor musunuz?